

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ
Кафедра ортопедичної стоматології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного факультету
Свген КОСТЕНКО
«15» березня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня кваліфікація	Магістр стоматології
Професійна кваліфікація	Лікар-стоматолог
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська

Ужгород 2023

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «**Ортопедична стоматологія**» для здобувачів **другого (магістерського) рівня** вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **221 Стоматологія** освітньої програми **Стоматологія** студентів 3 курсу стоматологічного факультету.

Розробники: **Костенко Є. Я.** - д.мед.н., професор, декан стоматологічного факультету, професор кафедри ортопедичної стоматології;

Костенко С. Б. - д.мед.н., доцент, завідувачка кафедри ортопедичної стоматології;

Бокоч А. В. - к.мед.н., доцент кафедри ортопедичної стоматології.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **ортопедичної стоматології**

протокол № 1 від «16» лютого 2023 р.

Завідувач кафедри Світлана КОСТЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету

протокол № 7 від «20» березня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 5,5 (3/2,5)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 165 (90/75)	3	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,22/2,5 самостійної роботи студента – 1,78/1,38	V	VI
	Лекції:	
	10 год.	10 год.
	Клінічні:	
	48 год.	40 год.
Вид підсумкового контролю: тестовий, усний, письмовий	Самостійна робота:	
Форма підсумкового контролю: залік	32 год.	25 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Ортопедична стоматологія**» є забезпечення знань і вмінь з питань реабілітації стоматологічних пацієнтів за допомогою ортопедичних конструкцій, навчити студентів проводити обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію; навчити студентів аналізувати діагностичні моделі пацієнтів з різними видами патології зубо-щелепного апарату, на основі клінічного мислення вибирати методи відновлення дефектів зубів та зубних рядів; навчити студентів виконувати практичні навички під час клінічного прийому тематичних пацієнтів з різними дефектами зубо-щелепного апарату; навчити студентів вирішувати ситуаційні задачі, що мають клінічне спрямування.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей:

Інтегральна компетентність – це здатність розв’язувати складні задачі та проблеми галузі охорони здоров’я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності та/або у процесі навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2. Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
- ФК 3. Встановлення клінічного діагнозу стоматологічного захворювання
- ФК 4. Діагностування невідкладних станів
- ФК 9. Виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій
- ФК 14. Оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров’я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)
- ФК 15. Ведення медичної документації
- ФК 16. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Ортопедична стоматологія**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 12 Анатомія людини

- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 23 Пропедевтика ортопедичної стоматології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Ортопедична стоматологія**» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Ортопедична стоматологія**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<p data-bbox="178 215 1085 246">Студент повинен оволодіти наступними теоретичними знаннями:</p> <ul data-bbox="231 286 1260 2072" style="list-style-type: none"> • методи обстеження пацієнтів • знати функціональну анатомію компонентів жувального апарату та топографію м'язів, що приймають основну участь при рухах нижньої щелепи • аналізувати фактори оклюзії • показання до застосування та методики місцевого знеболення • функціональну анатомію та біомеханіку зубощелепного апарату • показання до використання різних видів штучних коронок • показання до протезування мостоподібними протезами • клінічні та технологічні етапи виготовлення штучних коронок • клінічні та технологічні етапи виготовлення мостоподібних протезів • фактори, які забезпечують фіксацію незнімних конструкцій • показання до протезування різними видами часткових знімних протезів • конструктивні особливості різних видів часткових знімних протезів • фактори, які забезпечують фіксацію часткових знімних протезів • клінічні та технологічні етапи виготовлення часткових знімних протезів • склад, фізико-хімічні властивості та технологію застосування основних та допоміжних клінічних та зуботехнічних матеріалів • вплив протезів та протезних матеріалів на тканини порожнини рота та організм людини • аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології • пояснювати результати клінічних та спеціальних (додаткових) методів дослідження • знати методики отримання функціональних відбитків при повній відсутності зубів • засвоїти етапи визначення та фіксації центрального співвідношення беззубих щелеп • порівнювати різні види артикуляторів • засвоїти основні положення сферичної та суглобової теорій артикуляції • знати принципи анатомічної постановки зубів • знати принципи постановки за сферичною поверхнею • знати клінічні та технологічні етапи виготовлення повних знімних протезів • знати методи гіпсовки моделей з восковими репродукціями протезів в кювету • знати режими полімеризації • знати етіологічні чинники, клінічні прояви та патогенез механічного, хімічного, термоізолюючого та сенсibiliзуючого впливу знімних протезів • знати рекомендації по догляду за повними знімними протезами • знати показання до виготовлення металокерамічних конструкцій • знати показання, склад цементів для постійної фіксації коронок • знати класифікацію сплавів металів, що використовують для виготовлення металокерамічних конструкцій • визначити основні вимоги до сплавів металів та керамічних мас 	<p data-bbox="1284 215 1380 246">ПНР 1</p>

<ul style="list-style-type: none"> • знати механізм з'єднання фарфорової маси з металом • аналізувати можливі помилки при виготовленні металокерамічних конструкцій, шляхи їх запобігання • знати методи лікування хворого з дефектами твердих тканин зубів • знати різні конструкції штифтових зубів • знати помилки та ускладнення незнімного протезування • знати клінічні ознаки часткових дефектів зубних рядів у пацієнтів, які потребують виготовлення незнімних зубних протезів • знати об'єм та види підготовки пацієнта при часткових дефектах зубних рядів • знати помилки та ускладнення часткового знімного протезування 	
<p>Студент повинен оволодіти наступними практичними навичками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити обстеження стоматологічного хворого • застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання • діагностувати невідкладні стани в клініці ортопедичної стоматології • надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці ортопедичної стоматології • проводити обстеження хворих функціональними методами • виконувати припасування жорстких індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи; • виконувати отримання функціональних відбитків • вміти проводити загіпсовку моделей в артикуляторі • вміти проводити перевірку конструкції повних знімних протезів • вміти накладати повні знімні протези • вміти проводити корекцію повних знімних протезів • вміти проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп • вміти проводити диференціальну діагностику переломів щелеп різної локалізації • вміти лікувати захворювання слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів • вміти накладати транспортні шини та проводити лігатурне зв'язування зубів. • вміти проводити виготовлення тимчасових та стаціонарних (лабораторних) шин; • вміти отримувати відбитки та визначати центральне співвідношення при виготовленні формуючих апаратів; проводити вибір конструкції зубного протезу в залежності від ступеню звуження ротової щілини; • вміти визначати об'єм ортопедичних заходів лікування при несправжніх суглобах; • вміти отримувати відбитки у хворих з мікростомією • вміти проводити диференціальну діагностику, формулювати попередній клінічний діагноз; • визначати тактику лікування хворого в клініці ортопедичної стоматології • вміти складати план підготовки порожнини рота до протезування • володіти навичками препарування зубів під металокерамічні коронки • володіти різними методами ретракції ясенного краю • демонструвати отримання відбитків силіконовими масами • провести припасовку готової конструкції, перевірка оклюзії 	ПНР 2

<ul style="list-style-type: none"> • вміти проводити обстеження пацієнта з дефектами твердих тканин зубів • вміти проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при руйнуванні твердих тканин зуба • вміти вибрати конструкцію вініра в різних клінічних ситуаціях • вміти попереджати ускладнення після препарування зубів • вміти виконувати фіксацію вінірів • демонструвати окремі клініко-технологічні етапи виготовлення штифтових конструкцій; • демонструвати виготовлення суцільнолітої куксової вкладки • проводити ортопедичне лікування основних стоматологічних захворювань • демонструвати окремі клініко-лабораторні етапи виготовлення мостоподібних протезів; • виконувати фіксацію мостоподібних протезів; • вміти вибрати метод виготовлення тимчасової коронки в різних клінічних ситуаціях; • виконувати препарування зуба під штучну коронку (литу коронку, літу комбіновану та безметалеву коронку) • виконувати обробку відпрепарованого зуба різними засобами захисту дентину • отримувати анатомічні відбитки різними відбитковими матеріалами силіконовими, альгінатними • проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення тимчасових коронок; • вміти попереджати ускладнення після препарування зубів • виконувати фіксацію та зняття тимчасової коронки • вміти проводити обстеження пацієнта при часткових дефектах зубних рядів • вміти проводити окремі клініко-технологічні етапи виготовлення бюгельного протезу з замковим кріпленням • вміти отримувати анатомічні та функціональні відбитки різними відбитковими матеріалами • вміти проводити перевірку конструкції бюгельного протезу • вміти проводити корекцію часткових знімних протезів 	
<p>Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в ортопедичній стоматології стоматології</p>	<p>ПНР 3</p>
<p>Володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.</p>	<p>ПНР 4</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- індивідуальна теоретична співбесіда (опитування);

- тестовий контроль відповідно до етапів заняття;
- вирішення типових ситуаційних задач відповідно до етапів заняття;
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- поточний контроль ;
- залік.

Викладання дисципліни забезпечується наступними методами:

- вербальні, що забезпечують сприймання і засвоєння знань студентами (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні для застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок;
- інноваційні методи навчання: ділова гра, кейс-метод;
- заохочення до наукових публікацій або участі у олімпіаді з дисциплін серед ВНЗ України, студентських конференціях тощо.

Максимальна ефективність навчання досягається за умови системного поєднання даних методів.

Самостійна робота студента включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед заліком тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle/E-learn та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та клінічні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль;
- письмовий контроль;
- вирішення ситуаційних задач;

Форма модульного контролю. Модульний контроль (МК) проводиться на заключному практичному занятті модулю (за розкладом). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Дентальна рентгенологія».

Засоби перевірки теоретичних знань на модульному контролі:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота											Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7		
T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22		
2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	22	60
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Презентація	-	-
Реферат	-	-
Модульна контрольна робота	1	40
Разом	100	100

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Клінічні заняття	20	60
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Презентація	-	-
Реферат	-	-
Модульна контрольна робота	1	40
Разом	100	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Оскільки дана дисципліна містить один модуль, то модульний контроль прирівнюється до підсумкового семестрового контролю.

Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту) (у разі потреби)

Курсова робота не передбачена.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Форма проведення підсумкового модульного контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми підсумкового модульного контролю з дентальної рентгенології визначаються у робочій навчальній програмі.

Підсумковий модульний контроль проводиться на останньому практичному занятті. Кожен студент отримує білет, в якому є 3 запитання. Кожне питання оцінюється від 0 до 10 балів (максимальна кількість 30 балів).

Конвертація рейтингового балу у шкалу успішності ECTS

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для диф. заліку, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Примітка: за звичайний (недиференційований) залік національна оцінка “зараховано” відповідає оцінці від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою, а оцінка “не зараховано” - від 35 до 59 балів.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Незнімне зубне протезування

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

- Тема 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження. Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз.
- Тема 2. Функціональна анатомія зубощелепного апарату.
- Тема 3. Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія.
- Тема 4. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори та оклюдатори. Основи роботи з артикулятором.
- Тема 5. Оклюзія. Клінічний аналіз оклюзії.
- Тема 6. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.
- Тема 7. Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.
- Тема 8. Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів ортопедичними конструкціями. Штучні коронки, вкладки, вініри. Види, покази та протипокази до протезування.
- Тема 9. Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій.
- Тема 10. Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Прямий метод виготовлення провізорних коронок.
- Тема 11. Провізорні коронки. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок.
- Тема 12. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.
- Тема 13. Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних коронок.
- Тема 14. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнокерамічних конструкцій.
- Тема 15. Клініко – лабораторні етапи виготовлення цирконієвих коронок. CAD / CAM.
- Тема 16. Мостоподібні протези – Покази та протипокази. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.
- Тема 17. Клініко - лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних конструкцій.
- Тема 18. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних конструкцій.
- Тема 19. Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних мостоподібних конструкцій.
- Тема 20. Фіксація незнімних ортопедичних конструкцій. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації.
- Тема 21. Помилки та ускладнення при протезуванні незнімними ортопедичними конструкціями.
- Тема 22. Підсумковий модульний контроль.

Модуль 2

- Тема 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів.
- Тема 2. Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.
- Тема 3. Методи фіксації часткових знімних протезів.
- Тема 4. Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів.
- Тема 5. Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів.
- Тема 6. Постановка зубів в часткових знімних протезах.
- Тема 7. Перевірка конструкції часткових знімних протезів.

- Тема 8. Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом.
Тема 9. Компресійне та ливарне пресування пластмас.
Тема 10. Накладання та корекція часткових знімних протезів.
Тема 11. Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєючих елементів.
Тема 12. Паралелометрія діагностичних моделей.
Тема 13. Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.
Тема 14. Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей.
Тема 15. Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.
Тема 16. Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.
Тема 17. Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протезу.
Тема 18. Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів.
Тема 19. Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.
Тема 20. Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити.
Тема 21. Підсумковий модульний контроль.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	клінічні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження. Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз.	4	2		2		
Тема 2. Функціональна анатомія зубощелепного апарату.	4			2		2
Тема 3. Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія.	4			2		2
Тема 4. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори та оклюдатори. Основи роботи з артикулятором.	4			2		2
Тема 5. Функціональна анатомія та біомеханіка зубощелепного апарату. Клінічний аналіз оклюзії.	4	2				2
Тема 6. Оклюзія. Клінічний аналіз оклюзії.	4			2		2
Тема 7. Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	4			2		2

Тема 8. Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.	4			2		2
Тема 9. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення штучних коронок.	2	2				
Тема 10. Показання та клініко-технологічні етапи виготовлення мостоподібних протезів.	2	2				
Тема 11. Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів ортопедичними конструкціями. Штучні коронки, вкладки, вініри. Види, покази та протипокази до протезування.	6			4		2
Тема 12. Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій.	4			2		2
Тема 13. Сучасні технології протезування суцільнокерамічними конструкціями	4	2				2
Тема 14. Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Прямий метод виготовлення провізорних коронок.	4			2		2
Тема 15. Провізорні коронки. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок.	2			2		
Тема 16. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.	2			2		
Тема 17. Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних коронок.	4			2		2
Тема 18. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнокерамічних конструкцій.	6			4		2
Тема 19. Клініко – лабораторні етапи виготовлення цирконієвих коронок. CAD / CAM.	2			2		2
Тема 20. Мостоподібні протези – Покази та протипокази. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.	4			2		2
Тема 21. Клініко - лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних конструкцій.	2			2		
Тема 22. Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних конструкцій.	2			2		
Тема 23. Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних мостоподібних конструкцій.	2			2		
Тема 24. Фіксація незнімних ортопедичних конструкцій. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації.	4			2		2
Тема 25. Помилки та ускладнення при протезуванні незнімними ортопедичними конструкціями.	2			2		
Модульна контрольна робота	2			2		
Разом за модуль	90	10		48		32
Модуль 2						
Тема 1. Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів.	4			2		2

Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості зубощелепного апарату при частковій втраті зубів. Обстеження пацієнтів. Конструктивні особливості та порівняльна характеристика різних видів ЧЗП, показання до застосування. Передпротезна підготовка	2	2				
Тема 3. Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.	4			2		2
Тема 4. Фактори, що забезпечують фіксацію ЧЗП. Планування конструкції ЧЗП в залежності від клінічних умов: вибір опорних зубів та фіксуєючих елементів, межі базису пластинчастих протезів. Визначення співвідношення щелеп при 1-3 групах дефектів зубних рядів. Постановка зубів у ЧЗП. Перевірка конструкції ЧЗП.	4	2				2
Тема 5. Методи фіксації часткових знімних протезів.	2			2		
Тема 6. Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів.	2			2		
Тема 7. Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів.	4			2		2
Тема 8. Технологічні етапи виготовлення ЧЗП. Дублювання моделей. Вогнетривкі маси. Литво каркасів та металевих базисів. Компресійне та ливарне пресування, полімеризація пластмас.	4	2				2
Тема 9. Постановка зубів в часткових знімних протезах.	2			2		
Тема 10. Перевірка конструкції часткових знімних протезів.	2			2		
Тема 11. Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом.	2			2		
Тема 12. Компресійне та ливарне пресування пластмас.	2			2		
Тема 13. Накладання та корекція часткових знімних протезів.	4			2		2
Тема 14. Накладання та корекція ЧЗП. Перебазування та ремонт знімних протезів. Вплив базисів протезів на тканини порожнини рота. Протезні стоматити. Адаптація до знімних протезів.	2	2				
Тема 15. Бюгельні протези - види фіксуєючих елементів, варіанти розташування дуг бюгельних протезів на верхній та нижній щелепах. Планування конструкції бюгельних протезів. Паралелометрія	4	2				2
Тема 16. Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєючих елементів.	4			2		2
Тема 17. Паралелометрія діагностичних моделей.	2			2		

Тема 18. Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.	4			2		2
Тема 19. Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей.	2			2		
Тема 20. Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.	2			2		
Тема 21. Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.	2			2		
Тема 22. Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протезу.	4			2		2
Тема 23. Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів.	3			2		1
Тема 24. Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.	4			2		2
Тема 25. Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити.	4			2		2
Модульна контрольна робота	2			2		
Разом за модуль	75	10		40		25
Разом за семестр	165	20		98		57

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Модуль 1		
1	Обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Клінічні методи обстеження. Додаткові (спеціальні) методи обстеження. Попередній та остаточний діагноз.	2
2	Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія.	2
3	Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори та оклюдатори. Основи роботи з артикулятором.	2
4	Функціональна анатомія та біомеханіка зубощелепного апарату. Клінічний аналіз оклюзії.	2
5	Оклюзія. Клінічний аналіз оклюзії.	2
6	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2
7	Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.	2
8	Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів ортопедичними конструкціями. Штучні коронки, вкладки, вініри. Види, покази та протипокази до протезування.	4
9	Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій.	2

10	Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Прямий метод виготовлення провізорних коронок.	2
11	Провізорні коронки. Лабораторний метод виготовлення провізорних коронок.	2
12	Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих коронок.	2
13	Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних коронок.	2
14	Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнокерамічних конструкцій.	4
15	Клініко – лабораторні етапи виготовлення цирконієвих коронок. CAD / CAM.	2
16	Мостоподібні протези – Покази та протипокази. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.	2
17	Клініко - лабораторні етапи виготовлення штамповано-паяних мостоподібних конструкцій.	2
18	Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих металевих та комбінованих мостоподібних конструкцій.	2
19	Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних мостоподібних конструкцій.	2
20	Фіксація незнімних ортопедичних конструкцій. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації.	2
21	Помилки та ускладнення при протезуванні незнімними ортопедичними конструкціями.	2
22	Модульна контрольна робота.	2
Модуль 2		
1	Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів.	2
2	Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.	2
3	Методи фіксації часткових знімних протезів.	2
4	Обґрунтування побудови меж базисів часткових знімних протезів.	2
5	Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів.	2
6	Постановка зубів в часткових знімних протезах.	2
7	Перевірка конструкції часткових знімних протезів.	2
8	Технологія виготовлення часткових знімних протезів з пластмасовим базисом. Компресійне та ливарне пресування пластмас.	2
9	Накладання та корекція часткових знімних протезів.	2
10	Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуєчих елементів.	2
11	Паралелометрія діагностичних моделей.	2
12	Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.	2
13	Технологічні етапи виготовлення знімних протезів з суцільнолитим металевим каркасом. Дублювання робочих моделей.	2

14	Компенсація усадки сплавів при литві. Формувальні маси. Моделювання воскових репродукцій каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.	2
15	Технологія литва каркасів бюгельних протезів та протезів з металевим базисом.	2
16	Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протезу.	2
17	Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів.	2
18	Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.	2
19	Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити.	2
20	Підсумковий модульний контроль.	2
Разом		165

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Функціональна анатомія зубощелепного апарату.	2
2	Біомеханіка зубощелепного апарату. Функціональна оклюзія.	2
3	Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Артикулятори та оклюдатори. Основи роботи з артикулятором.	2
4	Функціональна анатомія та біомеханіка зубощелепного апарату. Клінічний аналіз оклюзії.	2
5	Оклюзія. Клінічний аналіз оклюзії.	2
6	Знеболення в клініці ортопедичної стоматології.	2
7	Місцеві та загальні ускладнення ін'єкційного знеболення. Невідкладні стани на стоматологічному прийомі.	2
8	Способи заміщення дефектів твердих тканин зубів ортопедичними конструкціями. Штучні коронки, вкладки, вініри. Види, покази та протипокази до протезування.	2
9	Препарування зубів під штучні коронки – правила, методики, інструментарій.	2
10	Сучасні технології протезування суцільнокерамічними конструкціями	2
11	Провізорні коронки – показання, методики виготовлення, матеріали. Прямий метод виготовлення провізорних коронок.	2
12	Клініко – лабораторні етапи виготовлення металокерамічних коронок.	2
13	Клініко – лабораторні етапи виготовлення суцільнокерамічних конструкцій.	2
14	Клініко – лабораторні етапи виготовлення цирконієвих коронок. CAD / CAM.	2
15	Мостоподібні протези – Покази та протипокази. Конструктивні особливості та біомеханіка мостоподібних протезів.	2
16	Фіксація незнімних ортопедичних конструкцій. Матеріали для тимчасової та постійної фіксації.	2
17	Обстеження пацієнтів з частковою втратою зубів. Зміни в зубощелепному апараті при частковій втраті зубів.	2

18	Конструкції часткових знімних протезів – показання до протезування. Планування фіксації часткових знімних протезів. Опорні зуби, кламерні лінії.	2
19	Фактори, що забезпечують фіксацію ЧЗП. Планування конструкції ЧЗП в залежності від клінічних умов: вибір опорних зубів та фіксуючих елементів, межі базису пластинчастих протезів. Визначення співвідношення щелеп при 1-3 групах дефектів зубних рядів. Постановка зубів у ЧЗП. Перевірка конструкції ЧЗП.	2
20	Визначення та фіксація співвідношення щелеп при I, II, III групах дефектів зубних рядів.	2
21	Технологічні етапи виготовлення ЧЗП. Дублювання моделей. Вогнетривкі маси. Литво каркасів та металевих базисів. Компресійне та ливарне пресування, полімеризація пластмас.	2
22	Накладання та корекція часткових знімних протезів.	2
23	Бюгельні протези - види фіксуючих елементів, варіанти розташування дуг бюгельних протезів на верхній та нижній щелепах. Планування конструкції бюгельних протезів. Паралелометрія	2
24	Бюгельні протези - планування конструкції в залежності від клінічних умов. Види фіксуючих елементів.	2
25	Фіксація бюгельних протезів. Показання до використання різних типів механічних кріплень. Опорно-утримувальні кламери.	2
26	Перевірка конструкції бюгельного протезу. Накладання бюгельного протезу.	2
27	Адаптація до знімних протезів, терміни користування. Ремонт та перебазування протезів.	1
28	Помилки та ускладнення при протезуванні частковими знімними протезами.	2
29	Вплив базисів знімних протезів на слизову оболонку порожнини рота. Протезні стоматити.	2
Разом		57

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

Індивідуальні заняття не передбачені.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: питання, тести та ситуаційні задачі I-III рівнів складності, орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою, професійні алгоритми, таблиці, слайди, планшети, методичні рекомендації, рекомендована література.

Обладнання не передбачене.

Програмне забезпечення: дидактичні матеріали, практичні кейси та ситуаційні завдання, тести з дисциплін даної освітньої програми доступні студентам через систему електронного навчання університету e-learn. Університет забезпечений доступом до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Клемин В.А. Ортопедическая стоматология. Учебное пособие /В.А.Клемин, В.Е.Жданов. –К.: ВСИ «Медицина», 2010. -224с. Рекомендовано Министерством образования и науки Украины как учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений IV уровня акредитации ГРИФ ЛИСТ № 1/11-10347 від 09.11.2010.
2. Макеев В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
3. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
4. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса. Одеський мед. університет, 2009р., 318с.
5. Неотложная помощь в стоматологии / В.А.Клемин, А.В.Павленко, В.Н.Арендариук и др. Под ред. В.А.Клемина. –Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2011. -144с.
6. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.; Книга плюс, 2006. – 544 с.
7. Іщенко П.В., Кльомін В.А., Качалов Р.Х., Лихота А.М. Військова ортопедична стоматологія. – К.: ВСВ «Медицина». -2013. -312с.
8. Збірник алгоритмів практичних навичок і вмінь до практично орієнтованого державного іспиту за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»: Навч.посібник / Л.Д.Чулак, К.М.Косенко, А.Г.Гулюк та ін.; За заг. ред. Л.Д.Чулака. – Одеса: Одес. Держ. Мед. Ун-т, 2004. – 264 с. – Рос. мова.
9. Фліс П.С., Банник Т.М.Техніка виготовлення знімних протезів.-К.: Медицина. – 2008. – 254.
10. Неспрядько В.П., Куц П.В. Дентальна імплантологія. Основи теорії та практики. – Харків: ВПП «Контракт», 2009. – 292.
11. Бокоч А.В. Клініко-лабораторне обґрунтування комплексного ортопедичного лікування фронтальних груп зубів естетичними конструкціями. Дисертація на здобуття наук.ступ. к.мед.н.. Ужгород. – 2017. – 219 с.
12. Костенко Є.Я., П.А. Гасюк, С.О. Росоловська, В.Р. Мачоган, А.Б. Воробець, В.Б.Радчук StudBook з ортопедичної стоматології. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2019. – 372 с.: Іл.
13. Костенко Є.Я., Гасюк П.А., Мачоган В.Р., Росоловська С.О. Альманах із ортопедичної стоматології. Навчальний посібник. Тернопіль: «Богдан», 2015. – 352 с.
14. Костенко Є.Я., С.Б. Костенко, А.Т. Кенюк, М.О. Стецик, А.О. Стецик, І.В. Пензелик. Ортопедична стоматологія в т.ч. імплантологія. Частина І. Методичні рекомендації. Видавництво ДВНЗ «УжНУ» «Говерла». – 2018. – 164 с.
15. Костенко Є.Я., С.Б. Костенко, А.Т. Кенюк, М.О. Стецик, А.О. Стецик, І.В. Пензелик. Ортопедична стоматологія в т.ч. імплантологія. Частина ІІ. Видавництво ДВНЗ «УжНУ» «Говерла». – 2018. – 104 с.
16. Костенко Є.Я. Основні критерії оцінки якості протезування естетичними ортопедичними конструкціями у фронтальній ділянці / Є.Я. Костенко, А.В. Бокоч // Клінічна та експериментальна патологія – 2016. – № 4 (58). – С. 58–63.
17. Костенко С.Б. Аналіз проблем та можливостей відтворення артикуляційних рухів щелеп у цифровому середовищі / С.Б. Костенко, М.М. Сливка, М.Ю. Гончарук-Хомин, Ю.М. Бунь, А.В. Бокоч // Здобутки клінічної і експериментальної медицини – 2017. – №4(32). – С. 127–133.
18. Бокоч А.В. Аналіз можливостей естетичної реабілітації пацієнтів з легкою формою ортодонтичної патології у фронтальній ділянці / А.В. Бокоч, К.І. 205 Гаврилешко // Современная стоматология. – 2016 – №3 (82) – С. 120–125
19. Vokoch A.V. Integral approach for individual smile rehabilitation: esthetic and fuctional contributions /A.V. Vokoch, Y.Y. Kostenko // Intermedical Journal – 2015. – I (V.3) – P. 42–52
20. Костенко Є.Я. Комплексний підхід до ортопедичного лікування та реабілітації стоматологічних пацієнтів з дефектами зубного ряду в естетичній зоні / Є.Я. Костенко,

- А.В. Бокоч, А.Т. Кенюк // Современная стоматология – 2016. – №5 (84). – С. 60–65.
21. Бокоч А.В. Комплексна протетична реабілітація пацієнта із дизпропорцією та дизколоритом зубів у естетично значимій зоні / А.В. Бокоч, М.В. Ляхіна, С.Б. Костенко // Современная стоматология – 2017. – №3 (87). – С. 74–79.
  22. Бокоч А.В. Ретроспективний аналіз успішності різних видів реставрацій у фронтальній ділянці / А.В. Бокоч // Науковий вісник УжНУ. Серія «Медицина». – 2017 – №2 (56). – С. 132–136.
  23. Бокоч А.В. Клініко-лабораторне обґрунтування геометрії культі зуба при препаруванні центральних різців верхньої щелепи під суцільнокерамічну коронку / А. В. Бокоч // Клінічна стоматологія. – 2014. – №3. – С. 82.

Допоміжна література

1. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до стоматологічних протезів. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2003. – 116 с.
2. Оклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
3. Бернар Туати, Пол Миара, Дэн Нэтэнсон. Эстетическая стоматология и керамические реставрации. Пер. с англ.. – М.: Издательский Дом «Высшее образование и Наука», 2004. – 448 с.
4. Криспин Б.Д., Хевлетт Е.Р., Джо Я.Х. Современная эстетическая стоматология. Практические основы. Пер. с англ.; Под ред. Т.Ф.Виноградова. – Изд-во «Квинтэссенция», 2003 – 303 с.
5. Біда В.І. Заміщення дефектів зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Лекція. – Київ, 2001. – 26с.
6. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницкий В.Г., Фастовец Е.А. : Днепропетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.
7. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П.Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
8. Маевски С.В. Стоматологическая гнатозиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
9. Костенко Є.Я., Є.Ю.Локота, Е.Г.Ількова, І.М.Богдан Ортопедична стоматологія для підготовки до практичних занять студентів 3 курсу. Методичні розробки. Ужгород: ПП Данило С.І.», 2011. – 64с.
10. Kostenko Y.Y. Calculation of parameters of refurbishable teeth, frontal area, blasted as a result of traumatic damage / Y.Y. Kostenko, A.V. Bokoch, A.A. Vasko, M.V. Ljakhina // Implantologia apokročilé implantáty. Zborník referátov (Košice 28.11.2011) – Košice 2011 – С. 149-151.
11. Kostenko Y.Y. Character and type of supramaxilla central incisors preparing under a ceramic crown depending on the ledge forming place / Y.Y. Kostenko, A.V. Bokoch // Ergonomiapráce a jejvplyv narastk valityživota a spoločenskejprax: мат. міжнар. наук. конференції, присвяченої результатам дослідницького проекту (10–11 травня 2012 р., м. Прешов). – Прешов – С. 36.
12. Бокоч А.В. Характерні відмінності відновлення культі зуба куксо – корневими вкладками та скловолоконними штифтами / А.В. Бокоч, Є.Я. Костенко // Сучасні технології в стоматологічній галузі: мат. 4-го міжнар. імплантологічного 206 конгресу (27–28 січня 2012 р., м. Ужгород). – Ужгород, 2012. – С. 17–20.
13. Костенко Є.Я., Р.І.Роґач, П.П.Брехлічук, С.Б.Костенко. Методика дослідження змін рівня ясенного краю при незнімному протезуванні керамічними та металокерамічними конструкціями. Современная стоматология. – 2011. – №1. – С. 99-101.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)